

Zeer Geheim

Ex.nr.29

MINISTERRAAD

Nr. 4647

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 28 maart 1969 in de Trêveszaal
aangevangen 's morgens om tien uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: minister-president De Jong en de ministers Bakker,
Beernirk, De Block, Klompé, Lardinois, Luns
(de punten 2c t/m 14), Polak, Roolvink, Schut,
Den Toom, Udink, Veringa en Witteveen

Voorts is aanwezig staatssecretaris Van Veen
(de punten 2a, e en g)

Secretaris: drs. J. Middelburg
Notularis : mr. J. P. M. H. Merckelbach

1. Notulen

a. Notulen van de vergadering van 7 maart 1969

Nagekomen wijziging: zie bijlage I.

b. Notulen van de vergadering van 19 maart 1969

Wijzigingen: zie bijlage II.

c. Notulen van de vergadering van 21 maart 1969

Wijzigingen: zie bijlage III.

2. Mededelingen...

Minister Witteveen betreurt het dat de Nederlandse delegatie door schadeberekeningen op te stellen heeft aangegeven hoe groot de Nederlandse belangen zijn, zonder dat daartegenover een wetenschappelijk en politiek goed gefundeerd betoog werd gehouden over het volkenrechtelijke principe waarop een eventuele regeling zou dienen te worden gebaseerd. Spreker wijst in dit verband op de "Helsinki-rules" en de uitspraken van de Raad van Europa. Minister Luns merkt op dat de praktijk heeft uitgewezen dat een dergelijk betoog tegenover de weigerachtige houding van Frankrijk geen hout snijdt.

De minister-president stelt na een korte verdere discussie voor dit punt nader te bespreken aan de hand van een nota van Buitenlandse Zaken over de volkenrechtelijke aspecten van deze zaak. De raad besluit aldus.

4 b. Vaststelling en wettelijke goedkeuring van de overeenkomst met de NAVO inzake privileges en immuniteiten van AFCENT (Brief van de minister van Buitenlandse Zaken dd. 11 maart 1969, nr.5494, met bijlagen)

Minister Luns antwoordt op een vraag van minister Polak dat de hoge officieren van AFCENT ook in Frankrijk "CD"-plaatjes op hun auto's mochten aanbrengen. Spreker antwoordt op een vraag van minister Klompé dat het Nederlandse personeel van AFCENT geen bijzondere privileges geniet. De raad kan zich vervolgens met de ontwerp-overeenkomst verenigen.

4 c. Uitvoering van het ELDO-programma (Nota van de minister van Economische Zaken dd. 14 maart 1969, nr.969/144, met bijlage)

Minister Witteveen is het eens met de conclusie dat Nederland uitsluitend de bestaande verplichtingen ten aanzien van ELDO zal nakomen en niet zal bijdragen in een overschrijding van het plafond als gevolg van de Britse en de Italiaanse houding.

Minister Veringa acht het, gezien de andere internationale verplichtingen, gewenst dat Nederland zich zo spoedig mogelijk uit ELDO terugtrekt, al is hij het ermee eens dat de lopende verplichtingen moeten worden nagekomen. De opmerking in de nota van Economische Zaken dat het verdwijnen van ELDO zijn weerslag zal vinden op het bestaan van ESRO acht spreker weinig overtuigend en overbodig.

Minister Klompé ...

Minister Klompé is van oordeel dat Nederland met het oog op de grote binnenlandse problemen er verstandig aan doet zich uit ELDO terug te trekken.

Minister De Block is van mening dat, indien Nederland opnieuw voor de keuze zou worden gesteld aan het ELDO-programma deel te nemen, de beslissing waarschijnlijk in negatieve zin zou zijn uitgevallen. Spreker betreurt het dat de raad van advies voor het wetenschapsbeleid in een te laat stadium op de lage prioriteit van de werkzaamheden in ELDO-verband heeft gewezen. Hij heeft er wel bezwaar tegen nu reeds aan te kondigen dat Nederland zich in de toekomst uit de ELDO-organisatie zal terugtrekken.

Minister Veringa heeft er bezwaar tegen dat in de derde conclusie van de nota van Economische Zaken wordt gesteld dat Nederland zich te zijner tijd zal beraden over het deelnemen aan verdere ELDO-programma's. Hij meent dat nu reeds moet worden medegedeeld dat Nederland, als de bestaande verplichtingen zijn nagekomen, zal uittreden. Minister De Block zou dit ten sterkste willen ontraden, omdat met een dergelijke uitspraak de onderhandelingen nog moeilijker worden, terwijl voorts moet worden afgewacht of de Nederlandse industrie nog belangrijke orders kan krijgen. Spreker is wel bereid intern de toezegging te doen dat hij de verdere deelneming aan ELDO zoveel mogelijk zal afkappen.

Minister Klompé is van oordeel dat intern de afspraak moet worden gemaakt dat Nederland aan verdere ELDO-programma's niet meer zal deelnemen. Minister Witteveen meent dat Nederland in ieder geval niet meer zal moeten deelnemen als de tegenwoordige opzet van ELDO wordt gehandhaafd.

De minister-president stelt na een korte verdere discussie voor met de conclusies uit de nota van Economische Zaken akkoord te gaan, maar daarbij intern de afspraak te maken dat aan verdere ELDO-programma's zoals die thans zijn opgezet, niet meer zal worden deelgenomen. Mocht de opzet van de nieuwe ELDO-programma's veranderen, dan zal de raad aan de hand van een nader advies van de raad van advies voor het wetenschapsbeleid deze zaak opnieuw kunnen bekijken. De raad besluit aldus. Minister Klompé vraagt aantekening dat zij zich niet met dit besluit kan verenigen.

1 met betaling van de vereiste schadevergoeding